

Activiteitenplan

Initiatief Uitvoeringsagenda Faro

Brabants Kloosterpad als bron voor mentaal welzijn van jongeren

Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Onderstaande gegevens worden ingevuld door de organisatie/persoon die uiteindelijk ook de formele subsidieaanvraag zal indienen en tevens de subsidie op diens rekening ontvangt.

Naam organisatie: Brabant Partners

Contactpersoon:

E-mailadres:

Telefoonnummer:

Naam initiatief:
jongeren

Brabants Kloosterpad als bron van mentaal welzijn voor

Totale kosten: €129.685,00

Gevraagde subsidiebijdrage: €99.845,00

Bedrag cofinanciering door derden: €20.000,00

Bedrag eigen bijdrage: €9.840,00

Inzet vrijwilligers in uren: 500

Activiteitenplan

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?

(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- ☐ Integrale benadering van cultureel erfgoed
- ☐ Archeologie
- ☒ Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed
- ☐ Cultuurlandschap
- ☐ Roerend erfgoed
- ☐ Mobiel erfgoed
- ☒ Immaterieel erfgoed
- ☒ Oral History
- ☐ Archieven
- ☐ Digital born erfgoed
- ☐ Andere vorm, te weten Klik of tik om tekst in te voeren.

2. Geef een korte omschrijving (maximaal 400 woorden) van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

Welzijn onder druk

De mentale druk in onze samenleving neemt toe, met name onder jongeren. Ook in Brabant is dit zichtbaar. Uit onderzoek¹ blijkt dat 52% van de Brabantse jongeren psychische klachten ervaart, zoals stress en eenzaamheid. Het aantal burn-outklachten onder werkende jongeren groeit en scholieren en studenten ervaren steeds meer prestatiedruk. Ook voor mensen die werk, zorg voor (jonge) kinderen en mantelzorg combineren, wordt de druk steeds groter.

Brabants Kloosterpad: samenwerken aan betekenisvol aanbod

Het Brabants Kloosterpad vormt een waardevolle infrastructuur van erfgoedlocaties, wandel- en fietsroutes, natuur en landschap en vrijetijdsaanbod. De innovatieve samenwerking rond het pad heeft geleid tot een stevig netwerk van kloostergemeenschappen, erfgoed- en routevrijwilligers, regionale overheden en maatschappelijke organisaties. Samen vergroten we de maatschappelijke relevantie van het Kloosterpad. Daarbij staan kloosterwaarden als bezinning, stilte, onthaasting en zorg voor elkaar en de omgeving centraal.

Inzet voor het sociaal domein

Vanuit hun intrinsieke motivatie om maatschappelijk relevant te blijven, hebben kloostergemeenschappen de eerste stappen gezet richting aanbod voor jongeren². Zo zijn er gesprekken gevoerd met jongvolwassenen en kloosterlingen, is er door studenten van Fontys Hogeschool een app met bezinningsoefeningen ontwikkeld en wijdde een BUAS-student een afstudeeronderzoek van acht maanden aan de wensen en waarden van jonge langeafstandswandelaars. Daarnaast werken we samen met initiatiefnemers van jongerenpelgrimages en met de Thomas More-hogeschool aan een eerste profielschets van jongeren als gebruikers van het pad. Ook kijken we over de grens: met Interreg-partner Landschapspark de Merode (Vlaanderen) verkennen we mogelijkheden voor kennisuitwisseling en de ontwikkeling van een gezamenlijk interregionaal aanbod voor jongeren, samen met Vlaamse kloosters, abdijen en ondernemers.

Methodiek

Met deze aanvraag willen we onze manier van samenwerken verdiepen en onze expertise inzetten voor het mentaal welzijn van jongeren. We leggen een directe verbinding tussen de erfgoedlocaties van het Brabantse kloosterleven, partners uit het sociale domein en jongere doelgroepen uit de samenleving. Op deze manier kunnen de hoeders van het (im)materieel erfgoed van het Brabants Kloosterleven de jongere doelgroep bereiken met passende activiteiten wat kansen biedt voor sociaal gedragen erfgoedzorg. Kloosterwaarden vormen daarbij de kern en worden vertaald naar betekenis voor de huidige generatie. We stimuleren ontmoeting en uitwisseling tussen kloosterlingen, vrijwilligers, jongeren en andere deelnemers aan het pad. Zo versterken we de erfgoedbeleving en verdiepen we de ervaring van het pelgrimeren in je eigen omgeving.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

Het beoogde eindresultaat is om het (immaterieel) religieus erfgoed van het Brabants Kloosterpad in te zetten voor activiteiten die aantoonbaar bijdragen aan het mentaal welzijn van jongeren en nieuwe kansen bieden voor erfgoedzorg en de gevolgde methodiek en bevindingen beschikbaar te stellen voor andere erfgoedomgevingen.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:

- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
- de doelstelling, resultaten of producten.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Zie bijlage

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Zie bijlage

In de Uitvoeringsagenda Faro – deel I is door het erfgoedveld opgetekend wat de betekenis is van het Verdrag van Faro voor de Nederlandse erfgoedzorg en hoe het daar invulling aan wil geven. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet uw initiatief bijdragen aan de implementatie van het Verdrag van Faro in het functioneren van de Nederlandse erfgoedzorg. De mate waarin uw initiatief hieraan voldoet wordt meegenomen in de beoordeling. Daarover gaan de volgende vijf vragen.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?

- ☒ Participatie in de volle breedte
- ☐ Open houding voor andere erfgoedopvattingen
- ☒ Erfgoed midden in de samenleving

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

Met dit project leggen we letterlijk de verbinding tussen de erfgoedlocaties van het Brabants kloosterleven en de maatschappij. Daarbij zetten we de kloosterwaarden centraal en de betekenis ervan voor huidige generaties. We stimuleren ontmoeting en uitwisseling tussen kloosterlingen, vrijwilligers, jongeren en andere deelnemers aan het pad om de beleving van en betrokkenheid bij het erfgoed te versterken en de ervaring van pelgrimeren anno nu te verdiepen.

8. Aan welke thema's en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief substantieel bij? Er zijn in principe meerdere thema's mogelijk. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

- ☒ Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein
- ☐ Democratische vernieuwing
- ☐ Dynamische leefomgeving
- ☒ Waarderen van erfgoed
- ☐ Meerstemmigheid
- ☒ Oral History
- ☐ Digitaal erfgoed
- ☐ Archieven
- ☐ Archeologie
- ☐ Caribisch Nederland

- ☒ Internationaal
- ☐ Erfgoedbewustzijn en educatie
- ☒ Ondersteuning erfgoedparticipatie
- ☐ Opleidingen
- ☐ Werkwijzen en wegwijzen
- ☐ Financiering erfgoedinitiatieven

Geef (indien meerdere thema's aangekruist) aan wat naar uw mening het hoofdthema van uw initiatief is. Bij de beoordeling wordt vooral naar dit thema gekeken.

Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein: we zetten de expertise en synergie van de religieuze erfgoedlocaties en het netwerk van vrijwilligers, ondernemers en maatschappelijke organisaties in om een bijdrage te leveren aan mentaal welzijn van jongeren. We zorgen ook voor de aansluiting van de betrokken erfgoedgemeenschappen met organisaties uit het sociale domein. Daarmee adresseren we een actueel maatschappelijk vraagstuk en bieden we ruimte voor ontmoeting, uitwisseling en persoonlijke ontwikkeling. De infrastructuur van het Brabants Kloosterpad biedt hiervoor een geschikte context omdat het materieel en immaterieel erfgoed op het gebied van spiritualiteit en zingeving verbindt met bewegen en ontspannen in de natuur en ontmoeting en culturele verrijking in de vrijetijd.

9. Omschrijf voor het hoofdthema (en - indien relevant - maximaal 2 andere thema's) hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken.

Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

Ons initiatief sluit direct aan bij de in de Uitvoeringsagenda Faro benoemde doelen binnen het hoofdthema *Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein*:

Vergroten van maatschappelijke meerwaarde van erfgoed Door religieus erfgoed in te zetten als bron voor rust, reflectie en ontmoeting, dragen wij bij aan het mentaal welzijn van jongeren. Daarmee laten we zien dat erfgoed niet alleen bewaard wordt, maar ook actief een rol speelt in het oplossen van actuele maatschappelijke vraagstukken.

Stimuleren van samenwerking tussen erfgoed en zorg/welzijn Ons project bouwt bruggen tussen kloosterlocaties, vrijwilligerscollectieven, onderwijsinstellingen en organisaties in het sociale domein. Verkennende gesprekken met organisaties in sociaal domein hebben ons gesterkt in de potentie van pelgrimeren en benutten erfgoedplekken als veilige en inspirerende omgevingen voor persoonlijke ontwikkeling en preventieve welzijnsactiviteiten.

Ontwikkelen en delen van nieuwe werkwijzen en methodieken Door monitoring, evaluatie en kennisdeling werken wij aan een overdraagbare methodiek waarin erfgoed wordt ingezet voor welzijn. Deze methodiek wordt gedeeld met andere erfgoedomgevingen in Nederland en Vlaanderen, zodat het initiatief breder navolgbaar is en een structurele verandering in de erfgoedzorg kan ondersteunen. Daarnaast sluit het project aan bij de thema's *Dynamische leefomgeving* en *Oral History*: we benutten het kloosterpad en zijn omgeving als dynamische leer- en leefomgeving, en we maken verhalen en waarden van kloosters toegankelijk voor jongere generaties.

10. Omschrijf beknopt (maximaal 400 woorden) op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg.

Denk bijvoorbeeld aan bewustwording van een veranderopgave, systeemaanpassing, schaalsprong, nieuwe coalities, verdieping op een thema, instrumentatie van een thema met werkwijzen of methodieken, of de verkenning van nieuwe mogelijkheden binnen een thema.

Ons initiatief brengt structurele verandering teweeg in de erfgoedzorg door religieus erfgoed actief in te zetten voor maatschappelijke waarde en welzijn:

Nieuwe werkwijzen en methodiek

Jongeren worden actief betrokken bij ontwerp, uitvoering en evaluatie van activiteiten. Zo ontwikkelen we een methodiek waarin co-creatie en participatie structureel verankerd zijn in het aanbod van erfgoedlocaties. Tools en formats maken overdracht naar andere erfgoedomgevingen mogelijk.

Versterking van netwerken en coalities

Het project stimuleert duurzame samenwerking tussen kloosterlocaties, vrijwilligerscollectieven, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen en overheden. Dit netwerk maakt continue kennisdeling en structurele implementatie van nieuwe werkwijzen mogelijk.

Integratie in beleid en praktijk

De methodiek en kennis worden opgenomen in reguliere werkprocessen van erfgoedlocaties, zoals planning van activiteiten, educatief aanbod en vrijwilligerscoördinatie. Hierdoor ontstaat een blijvende structuur waarin erfgoed bijdraagt aan welzijn en maatschappelijke betrokkenheid.

Overdraagbaarheid en schaalvergroting

Door monitoring, evaluatie en kennisdeling (congres, rapportage, digitale platforms) kan het model door andere erfgoedorganisaties in Nederland en Vlaanderen worden toegepast, wat bijdraagt aan bredere systeemverandering in de erfgoedzorg.

Door deze aanpak verandert niet alleen het aanbod op het Brabants Kloosterpad, maar ook de manier waarop erfgoedorganisaties participatie, samenwerking en maatschappelijke waarde structureel inbedden in hun werking.

Bij de beoordeling van uw initiatief wordt ook gekeken naar de aansluiting van uw initiatief bij de ambities van anderen en bij vraagstukken in de samenleving en de inzet van vrijwilligers. Daarover gaan de volgende drie vragen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken.

Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transities in de leefomgeving.

De toenemende mentale druk in onze samenleving manifesteert zich in het bijzonder bij de jongere generatie. Dat is voor Brabantse jongeren niet anders. Uit onderzoek¹ blijkt dat 52 procent van de Brabantse jongeren psychische klachten heeft als stress en eenzaamheid. Het aantal burn-outklachten onder werkende jongeren is een groeiend probleem en scholieren en studenten ervaren steeds meer prestatiedruk. Ook voor de groep mensen die werk, zorg voor (jonge) kinderen en mantelzorg combineert, neemt de druk toe. Met dit project willen we een bijdrage leveren aan het mentale welzijn van jongeren. Onze focus ligt daarbij op het versterken van mentaal welzijn in de vrijetijd (preventief). Dit betekent dat curatieve aanpak voorlopig buiten de scope van onze activiteiten blijft. We richten ons op de doelgroep die zelfstandig beslist over vrijetijdsbesteding en financiële uitgaven, de jongvolwassenen. Zij staan voor belangrijke beslissingen in hun leven: leren van andere generaties, kennismaken met verschillende leefwijzen en erfgoed als bron van inspiratie, evenals uitzoomen, onthaasten en verdiepen kan hierbij ondersteunend zijn.

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van andere belanghebbenden.

Het project wordt uitgevoerd door een multidisciplinair team met duidelijke rollen en verantwoordelijkheden:

- **Projectcoördinator:** stuurt op strategie, bewaakt voortgang, begroting en verantwoording.
 - **Adviseur religieus erfgoed & financiën:** adviseert over inhoudelijke kwaliteit en begroting.
 - **Curator:** bewaakt de kwaliteit van de activiteiten en de aansluiting op erfgoedwaarden.
 - **Projectondersteuning:** verzorgt administratieve en logistieke uitvoering.
- Het project maakt gebruik van een breed netwerk van partners, waaronder:

- **Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR)** en kloosterlocaties: inhoudelijke expertise en toegang tot erfgoedlocaties.
- **Vrijwilligerscollectieven:** hoeders lokaal erfgoed/ coördinatie en uitvoering van activiteiten op locatie.
- **Brabant Partners:** coördinatie, marketing, communicatie en projectfaciliteiten.
- **Provincie Noord-Brabant:** beleidsmatige afstemming en ondersteuning.
- **Onderwijsinstellingen (Fontys, Avans, Thomas More-hogeschool):** uitvoering van onderzoek en monitoring van de doelgroep.
- **Interreg-partners in Vlaanderen:** kennisuitwisseling en ontwikkeling van interregionaal aanbod.

Samenwerking en participatie

Partners worden actief betrokken bij alle fases van het project: ontwerp, uitvoering en evaluatie. Jongeren, vrijwilligers en erfgoedprofessionals werken samen in workshops en netwerkbijeenkomsten. Dit bevordert participatie, kennisdeling en duurzame inbedding van nieuwe werkwijzen in de reguliere praktijk van erfgoedlocaties.

Door deze organisatie en samenwerking ontstaat een **structurele netwerkstructuur**, waarin expertise, middelen en kennis continu worden gedeeld, en die het mogelijk maakt om de resultaten van het project duurzaam te verankeren binnen de erfgoedzorg.

of tik om tekst in te voeren.

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

Bij de erfgoedlocaties aan het Brabants Kloosterpad zijn omvangrijke vrijwilligerscollectieven aangesloten. We willen een speciale netwerkbijeenkomst organiseren gericht op deze groep in combinatie met de doelgroep. Wat gebeurt er in de gastenverblijven, kloostertuinen, kruidenhoven, kapellen, kloosterwinkels en wat is er aan vieringen, aanbod, producten en kennis? Zij weten waar de waarde zit, hoe groot het draagvlak is, wat haalbaar is en wat niet. Doel is om te verkennen hoe jongere doelgroepen betrokken kunnen worden bij de activiteiten die plaatsvinden op de erfgoedlocaties. Hoe dit duurzaam ingezet worden voor welzijn van jongeren. En dit vervolgens in praktijk te brengen en te monitoren. Zo kunnen we bijdragen aan welzijn vanuit erfgoed. Hiermee wordt ook de lijn gelegd naar vrijetijdsbesteding met een directe maatschappelijke bijdrage.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling.

Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen.

Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld.

Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc. De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.

Ons initiatief genereert waardevolle inzichten over het inzetten van (im)materieel religieus erfgoed voor mentaal welzijn en deelt deze actief, zodat het een voorbeeldfunctie vervult in het erfgoedveld.

Onderzoek en co-creatie

Analyse van de behoeften van jongeren en bestaande initiatieven, in samenwerking met studenten, experts en de doelgroep, levert praktijkgerichte inzichten die direct vertaald worden naar bruikbare methodieken.

Actieve kennisuitwisseling

Netwerkbijeenkomsten en workshops brengen erfgoedprofessionals, vrijwilligers, onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners samen. Resultaten en best practices worden besproken en verder ontwikkeld, zodat kennis breed toepasbaar wordt.

Tools, formats en digitale toegang

Bevindingen worden omgezet in concrete formats en tools, digitaal beschikbaar voor erfgoedlocaties en maatschappelijke partners. Hierdoor kan de methodiek snel en effectief worden overgenomen.

KloosterQuest en vervolgimpuls

We organiseren een Klooster Quest in de vorm van een pelgrimage van 1 dag. Een ervaringsgerichte dag voor belangstellende partijen uit Nederland en Vlaanderen en de vrijwilligers, ondernemers, jongeren en experts uit fase 1 en 2 van het project. Tijdens de Quest maken deelnemers kennis met de lessons learned van wordt het proces toegelicht, de tools overgedragen en in deelsessies gekeken naar kansen en samenwerking voor een vervolg.

Zo zorgt ons initiatief niet alleen voor lokale impact, maar vervult het een **voorbeeldfunctie** waarmee andere erfgoedorganisaties leren, experimenteren en structurele verandering kunnen realiseren.

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage).

Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is geweest.

De begroting is opgebouwd volgens de gefaseerde aanpak van het project. De kosten zijn inclusief BTW begroot op basis van ervaring. Daarbij hebben we alleen de extra activiteiten begroot die we in het kader van deze aanvraag uitvoeren. De waarde van inzet van teams, het onderhouden van het netwerk van kloosterlocaties, de marketingkanalen, financiële administratie zijn hierdoor niet zichtbaar in de begroting, maar dit is wel noodzakelijke inbreng om dit project uit te kunnen voeren. Hetzelfde geldt voor het onderhoud van de routes, bezoekersinformatie, vrijwilligersnetwerken, enzovoorts.

Brabant Partners zet deze eigen middelen in omdat het project aansluit bij de visie *Goed Leven. Is aan jou* en de maatschappelijke bijdrage die de vrijetijdsector kan leveren. Het project steunt bovendien op de ontwikkelde infrastructuur van het Brabants Kloosterpad dat ontwikkeld is dankzij een bijdrage vanuit Provincie Noord-Brabant en Interreg van meer dan €700.000.

De Provincie Noord-Brabant wil een aanvullende financiële bijdrage leveren aan met name fase 1 en 2 van het project in het kader van de uitvoeringsagenda Levendig Brabant – maatschappelijke opgaven. Daar is nog geen definitief bedrag voor afgestemd, maar wel een veilige inschatting van opgenomen in de begroting.

Dit project biedt aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling. Daarover zijn we al in gesprek met andere partijen. Denk aan samenwerken op het gebied van positieve gezondheid, het toegankelijk maken van het aanbod voor jongeren die een sociale of economische achterstand hebben, samenwerken met onderwijs om schoolgaande jongeren en MBO te betrekken, met de betrokken sectoren erfgoed, vrijetijd, zorg, welzijn, natuur werken aan een divers gezamenlijk aanbod voor Tragedagen in Brabant. Ook tijdens de looptijd van dit project blijven we actief in gesprek over cofinanciering voor gedeelten van het project en doorontwikkeling.

Ingevuld door: [REDACTED]

Datum: 4 september 2025